

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fel évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minder hirdetésnél 30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdá-jában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Három faktor.

Zombor, március 21.

A felirati vita még nagyobb hullámokat vert fel, mint ahogy gondolták. Az ellenzék páncélos bajnokai, valamint sokan az ujak közül, akik most akarnak keresztül esni a vérkeresztiségen — szűzbeszéd alakjában — sorompóba léptek, hogy a szabadelvűpárt felirati javaslatát megtagadják. Ezen higgadtan és tárgyilagosan s a viszonyokat mérlegelő politikai eszélyességgel megszerkesztett javaslat alkalmat nyújt — mint mindig a felirati vita — az új választások előidézte általános politikai helyzet megbeszélésére. A magyar ellenzék bázisa ilyenkor: 1. a választások szabadsága nem óvatván meg, a többséget nyert párt a hatalom pressziójának kifolyása, — tehát a parlament nem képviseli a nemzeti érületet, mert annak kifejezője a kisebbség, 2. személyes támadás a vezető kormányférfiak ellen, 3. közjogi sérelmekkel való előhuzakodás. Az első vád speciális vonása a magyar parlamenti ellenzéknek — oly természetesnek tűnik fel az már, hogy a többség nem ütközik meg rajta, az ellenzék meg szükségszerű ösztönből elmondja azt, a második fajú kirohanás véreben van a mostani ellenzéknek, mely a kormányrajutást tekinti főcéljának, a többit — ideértve a parlament méltóságát, a megbízók érdekeit — eszköznek, — a harmadik körülmény pedig kifogása úgy az ősi magyar országgyűlési szokásnak — mely a felirati vitát találta alkalmasnak a közjogi sérelmeknek a trón elé való vitelére, különösen akkor, mikor erre csakugyan bő tér kínálkozott — mint a 67-ben megteremtett helyzetnek, melyet a függetlenségi pártiak helytelennek tartanak, a nemzeti párt pedig fejleszteni akar.

A most folyó felirati vitában az ellenzék szónokai úgy látszik a szokottnál is szélesebb alapot találtak a három irányban való szónoklásra, mindannak dacára egy különösen jellemző vonása van a harcnak s ez a következő tétel körül forog: változtatni, fejleszteni a 67-es közjogi alapot. — így vinni bele nemzeti tartalmat — más felől szilárd alapot fogadni el a Deák által teremtett közjogi helyzetet, az ezt kifejező törvény nyel együtt, — s ezen belül építeni tovább a magyar állam konszolidációját.

Apponyi gróf és pártja kétségkívül parlamenti létjogosultságot csak az által nyert, hogy

jelszavával fogadta el a fejlesztést, mely — bár-hogy etimologizálják, alakilag vagy tartalmilag e szót — okvetlenül változással és változtatással jár. E változtatás, pedig egyenesen az 1867. évi XII. t. c.-re vonatkozik. A helyzetnek igen nagy előnyére szolgált ez. Felfelé azért, mert a korona tisztában van, mikép fogja fel a nemzeti párt közjogi alaptörvényünket, lefelé azért, mert Magyarország választóinak intelligens része némileg tájékozhatja magát a nemzeti párt — habár homályos — politikai bázisát illetőleg.

Mennyiben helyes vagy helytelen a felfogás, arról a parlament ítél, melynek többsége ez idő szerint a nemzeti párt változtatási teóriájának nem hódol.

A nemzeti párt különben ezen teóriával új alapra lépett s elvesztette jogát azt mondani — ami hosszú ideig egyedüli érveül szolgált — hogy ő is változatlanul elfogadja a közjogi törvényt, de a szabadelvű párt s kormánya annak érvényt szerezni nem tudván, ők igénylik a vezetést annál is inkább, minthogy ama törvény keretén belül a nemzet aspirációinak többet fogunk nyújtani.

A nemzeti párt részéről tehát ezentul már nem a „több-ről”, hanem a „más-ról” van szó. Ez a „más” elismerjük, közelebb hozta a nemzeti pártot a függetlenségi párthoz, melynek támogatásáért ily körülmények között nem alapelkül mondott köszönetet a zombori képviselő Drakulits Pál. Ez az elvi oka lehet — ha ugyan nem inkább arról kell beszélnünk, hogy a két ellenzéknek az elvek feladásával történt választási fegyverbarátságát a kormánybuktatás közös célja sugalta — a függetlenségi párt támogatásának s nem a Drakulits által hangoztatott s a parlamentben nem kis csodálkozásra okot adott ama újnak, új, de furcsa kijelentés, hogy lám a nemzeti párt elveinek helyességét egyebekben felülkülönösen az is bizonyítja, hogy a függetlenségi párt a teljesen ugyanazon alapokon való két párt, a szabadelvű és a nemzeti párt között nem az elsőt, hanem az utóbbit találta támogatásával méltónak.

Tisza Kálmán nagyszabású beszédében az 1867. XII. t. c.-et illetőleg a következő tételt állította fel: ennek megvalósításához három faktor szükséges, a magyar törvényhozás többsége, a monarchia másik állama törvényhozásának többsége és a fejedelem hozzájárulása.

Ezzel szemben az ellenzék közjogi kapaci-

tásai, köztük Visontai Soma ujvidéki képviselő mindjárt Tisza beszéde után azt iparkodtak bizonyítani, hogy az 1867. XII. t.-c. megváltoztatásához egyedül a magyar királynak s a magyar törvényhozónak van köze.

A megoldás a következő: az 1867. XII. t.-c. nem közös, hanem kizárólag magyar törvény, melyet egyedül, a magyar országgyűlés hozott és a magyar király szentesített. Ezen törvényt tehát ugyanezen módon s ugyanazon tényezők által hatályon kívül helyezhető s más közjogi helyzet teremthető. Ausztria törvényhozásának ehez semmi köze. Jogi szempontból tehát ez esetben két faktor szükséges. Abban az esetben azonban, ha az 1867. XII. t. c. teremtette alapon akarunk változtatásokat, fejlesztéseket tenni akkor, — minthogy ezen törvény szerint a közös viszonyokon vonatkozó szabályok csak úgy érvényesek, ha Ausztriában hasonló értelműek hoztatnak, — eltekintve a politikai raison s egyéb körülmények által diktált okoktól, közjogi szükségesség nem két, de három faktor egyértelmű hozzájárulása.

Más szavakkal, ha a függetlenségi párt kerülén többségre, s a koronát megnyerné az 1867. XII. t. c. hatályon kívül helyezésének, Ausztriának ebbe közjogi szempontból beleszólása nem lehetne; a nemzeti párt által az 1867. XII. t. c. alapján, magának e törvénynek fentartásával szándékolt fejlesztési és változtatási teóriája azonban csak a mondott három faktor beleegyezésével lehetséges.

Megyénk gazdasági állapota.

A Bács-Bodrogh megyei Gazdasági Egyesület legutóbbi közgyűlésén Rombay Dezső, egyesületi titkár, jelentésében behatóan foglalkozott megyénknek mult évi gazdasági állapotával. A felsorolt adatok hűen tükrözik vissza közgazdasági viszonyainkat s ezért érdekesnek tartjuk a jelentést — habár megrövidítve is — reprodukálni.

Mezőgazdasági terményeink közt a legfontosabb a buza, mennyiség tekintetében középszerű volt; az összesen 434.720 kat. holdról learatott buza a terület $\frac{3}{4}$ -én közép, $\frac{1}{8}$ -án gyenge, $\frac{1}{8}$ -án pedig bő termést adott. Egészben véve sikerültebb volt a harmadévi aratásnál. Hogy minőség tekintetében kielégítő volt, a szeptember hó 27-én tartott termény kiállításunkra hivatko-

A „BÁCSKA” tárcája.

Ögy szép hölgyhöz.

Körül rajong szüntelen

Sok cifra hódoló,

Bűgván örök szerelmet

S mindent mi üdvehozó!

Mint Isten szent igéjét

Lesik minden szavad;

S ha egyhez nyájasan szólsz:

Szive majd megszakad,

A kéjteli örömtől,

A büszkeség miatt . . .

Mig irigykedve nézi

A többi ezalatt!

Hejh! olykor — régen — én is

Nálad legyeskedém! . . .

De tudja ég! megúntam

E dolgot végre én . . .

S ha néha-néha most is

Körödbe vonszanak

Csábító eredmények

Csodálni bájadat:

Én szánakozva nézlek,

Szép asszony, tégedet,

S úgy érzem: boldogabb az,

Kül senki sem szeret!

Szabodka Gyula.

VILLÁM.)

Elovdatt a téli hó s friss ibolyát árultak mindenféle. Ragyogó napfény áradt be az ablakon s tündér ujjával bearanyozta a csendes kis fészék minden zugát. A kárpitok, a butorok, a képek, mind a tavasz zsongó káprázatában usztak, a szőnyegen alig pár napos lombok árnya reszketett s a boldog kis mama előrehuzta a bölcső függönyét, nehogy valami kíváncsi sugár lecsökölje az álmat azokról az édesen szunnyadó pillákról . . .

Ő maga is jobb szeretett volna álmodni, . . . álmodott is, de olyan dolgokról, melyek megtörténtek és elmúltak. Elkalandozott a lelke a messze tünt időkön s eszébe jutott, hogy mily gyorsan elrepültek a mézes hetek, mint a tarka szárnyu pillangó s mily hamar felváltotta a szerelem mámoros napjait a mindennapi élet prózai egyhangúsága. Az édes álom beteljesült, de oly rövid volt, hogy az ébredés hirtelen szellője, mint a májusi dér, mindkettőjük szívét megperzselté kissé. Azt hitték, hogy a mámor örökké tart, de egyszerre arra ébredtek, hogy az illúziók bűvös virága lassan, zajtalanul kezdi hullatni fakóra vált szirmait. A szenvedély kitombolta magát, az egykor lobogó láng kialvóban volt, megrikult ajkukon a mosoly, lehullott szemekről a hazug fátyol s nem egyszer az éjjel néma csendjében felriadtak s valami kínos rettegés fogta el szívüket, maguk sem tudták miért. Érezték, hogy örökre egymáshoz vannak láncolva, érezték, hogy még egész hosszú élet áll előttük s egy pillanatra megborzádtak attól a fekete gondolat-tól, . . . hátha megunják, meggyűlölik egymást? Nap nap után mult el s ott ültek fészékükben némán és szótlanul, mintha örökre elfeledték volna a szerelem ujjongó

dalát, melyet egykor oly forró szenvedéllyel lestek egymás ajkáról . . .

Elnézte ott a bölcsőben azt a szunnyadó kis ártatlanságot s érezte, hogy ezen a nagy világon ez a parányi pontocska az, ahol tán nem térhetnek ki egymás elől s ahol kell, hogy újra megtalálják egymást. Ugy érezte, hogy az a fehér galamb, mely egykor kirepült a szívükből, most újra visszatért oda a duzzadó kis párnák közé.

De mikor a bölcső felett először megcsókolták egymást, egy rég elfelejtett sötét árnyék suhant át a kis mama lelkén, melyet azóta még a tavaszi napsugár tündérújjai sem tudtak bearanyozni . . .

Addig nem is igen jutott eszébe, de azóta, hogy a bölcső kis lakója megérkezett, hasztalan hunyta be a szemét, hasztalan nézett bele a napba, az a sötét árnyék folyton ott lebegett előtte . . . Szerette volna látni és mégis hideg borzongás járta át arra a gondolatra, hátha csakugyan még egyszer visszatér, odaáll elébe és számon kéri töle hűtlenségét . . .

Kezébe rejtette arcát és keservesen sirt. A női kedély finom érzése azt sugta neki, hogy annak a sötét árnyéknak szent joga volna így szólani hozzá:

— Szerettelek . . . imádtalak és szerelmedért cserébe odadobtam a sorsnak családomat, gazdagságomat, mindenemet. Te megcsaltál . . . szegényen persze nem keltem neked . . . hiszen akkor nem lakhattál volna szőnyeges szobában, nem járhattál volna selyem ruhában . . . De most eljöttem, hogy visszaköveteljelek téged . . . akiért mindenemet feláldoztam . . .

Halkan kopogtak. Kinyílt az ajtó s az elmosódott sötét árnyék testét öltött.

Csak romja volt már annak a szép funak, akit egykor tényerén hordozott a szerelem kacér istennője.

Ott állt előtte kopott, fekete ruhában, bágyadt fénytelen szemekkel, sárga, pergamenszínű arccal. Széles daliás termete meggyűnyedt, melle beesett s látszott minden mozdulatán, hogy jelenje legkiáltóbb ellentéte mult-

*) Megjelent az „Élet” c. folyóirat legutóbbi számában is.

zom, ahol különösen a községek collectiv kiállítása vármegyénk buzatermésének minőségét szemünk elé tárta. Bácska buzája, ha csak elemi csapás nem éri, rendszeren jó szokott lenni, a jó föld, a kedvező klíma ritkán tagadja meg magát. Ha kedvező időjáráskor a vármegye legtöbb vidéke nem terem jó és a jónál jobb buzát, annak csupán a gazdák az okai, mert a vetőmagra kevés gondot fordítanak. Nem szólok azokról, akik ocsút szoktak vetni, azt tartván, hogy ha az Ur Isten akarja, abból is terem 84 kilós buza. Még a jobb gazdák is ritkán veszik figyelembe azon körülményt, hogy az érés második foka, a sárga érés legjobb idő ugyan az aratásra, ha a piacon kapós acélos buzát célozzunk, de az ekkor aratott mag növénytani fejlődését ekkor még nem fejte be, vetőmagnak nem tökéletes, mert valamin csak teljes koru állat nemzhet jó utódokat, azonképen csak a teljesen kifejlődött mag adhat tökéletes terményt. Alig van valaki, aki vetésre már aratáskor gondolna és buzájából egy darabkát lábba hagyja addig, míg a mag el nem éri az érési fok harmadik stádiumát, a tökéletes érést; ezért buzánk most is olyan, mint ezelőtt száz esztendővel volt s olyan is marad, sőt minden valószínűség szerint minőségében csökken. Nem csak a kulturában előre haladottabb országok, de a szomszédos vármegyék is mindent megtesznek már vetőmagjuk nemesítésére, ha mi nem követjük ezek példáját, még megérjük, hogy a tőzsde a bácskai buzát nem elől, de a felvidéki lágy, fakó buzák közt jegyzi; lehet, hogy ezen állapotot csak unokáink fogják megérni, de hogy a mai gazdálkodás mellett mindenestre így lesz, az bizonyos.

A rozs gyöngye termést adott, a bevetett 26.000 hold felében közepeszerű, felében egészen rossz volt.

Árpával 63.000 hold volt bevetve, mely jó középtermést adott, itt-ott kitűnően sikerült.

Második legelterjedtebb kalászos növényünk, a zab rendkívül szép termést adott, a learatott 200.000 holdból 150.000 holdon közepesen felüli termés volt. Azonképpen a tengeri is, mely néhol kat. holdanként 35—40, sőt több mázszányi csövet adott.

Spetialis növényünk a kender, szintén szépen sikerült. Kendertermelésünkre igen jótékony hatással van a palánkai kendergyár részvénytársaság, mely kenderünk tetemes részét okszerűen áztatja és kidolgozza. Sajnos, hogy a legfőbb kendertermelő helyeken Prig.-Szt.-Ivánon, Apatinban, stb. a kender még ma is pocsolásban áztatják s ennek folytán a kitűnő termény értékét felettébb csökkentik. A palánkai nagy áztató telepeken kívül műkenderáztató van Pusztapékán, Uj-Verbászon, Kis-Sztrapáron, Futtakon, az e helyeken áztatott kender rendszeren 25—30%-al nagyobb értékű, mint az ősi szokás szerint pocsolásban áztatott.

Takarmány a múlt év folyamán jó és elég termést. A lefolyt nyelvi időjárás még a tél elején való legteljesebb megengedvén, valószínűleg még ma sincs sehol takarmány szükség.

Szőlőszetünk tekintetében két szomorú és egy örömdes tény kell konstatálnom. Szomorú tény, hogy a filloxera immár mindazon szőlőket meglepte, sőt nagyrészt tönkre tette, melyek nem immunis homok talajon fekszenek. Egy másik

veszedelmes ellenség a peronospora pedig betetőzte a filloxera munkáját, a még meglevő szőlőknek nemcsak a termését, de hajtásait is annyira tönkre tette, hogy jó termésre az idén sem számíthatunk. Örömdes pedig szőlőszetünkben azon mozgalom, mely az immunis homok talajok beültetése tekintetében megindult.

A Gazdasági Egyesület az immunis homoktalajú szőlők kérdésének fontosságát belátván, elhatározta, hogy kiküldöttével a vármegye immunis vidékeit beutaztatja, a valóban immunis területeket kijelöli, azok birtokosait a szőlőtelepítésre buzdítja, a helyes szőlő és borkezelésre oktatja, a szőlővesszőbevásárlást közvetíti és a kormányt megkeresi, hogy e bejárásához közegét szintén küldje ki.

E bejárás a kijelölt program szerint a múlt évben megtörtént, a kiküldött bizottsághoz a kormány részéről Miklós Gyula borászati kormánybiztos és Heinrich József borászati vándortanító urak csatlakoztak. A bizottság utmutatását, előadásait mindenütt nagy érdeklődéssel hallgatták és nagy igyekezetet mutattak a szőlőtelepítésre s hogy minden nemcsak föllobban szalma láng volt, bizonyítja az, hogy már több ezer s csak a Gazdasági Egyesület utján másfél-száz ezer vesszőt rendeltek meg.

E bizottság megállapította, hogy Szabadka, Baja városok, Csávoly, Rémm, Vaskút, Báthmonostor, Baracska, Csataalja, Madaras, Almás, Jankovác és Kis-Szállás községek határában van 20.000 kat. holdnyi teljesen immunis szőlő, szőlőtelepítésre még alkalmas terület pedig 40.000 kat. hold. Ha az illető birtokosok rászánják magukat, hogy a mezőgazdasági és erdészeti üzemből tartott földjük egy részét is szőlővel ültessék be, még 50—60.000 hold alkalmas immunis terület akadna, vagyis Bácskában összesen mintegy 120.000 kat. hold immunis terület létezik. A mai viszonyok közt óriási kincs ez! Ily terület helyesen beültetve, jól kezelve, a legszerűebb számítás mellett 20—30 millió forint jövedelmezhetne évenként!

(Hosszasban foglalkozik itt a jelentés a múlt évi kedvező gabonárákkal s áttér az állategészségügyre.)

A vármegye állategészségügye kielégítő volt; ragályos állati betegségek csak szóróványosan léptek fel.

Az állattenyésztő gazda a lefolyt évben jobban megtalálta számadását, mint harmadéve. A szarvasmarhának jó ára volt, lovainkat keresték, a hizott sertés most is elég olcsó volt ugyan, de a sovány disznót jól tudtuk értékesíteni. Sülyedő juhászunkat azonban főleg az által, hogy Franciaországba a hizott ürű szállítása csaknem lehetlenné tette, oly csapás érte, melyet még a jobb gyapju árak sem voltak képesek enyhíteni.

Egészen és nagyban véve lefolyt gazdasági évünk egyike volt a jobbakkal s ha még hozzá vesszük államunk rendezett pénzügyi viszonyait, kormányunk erőteljes, tevékeny közigazdasági politikáját, mely pezdítóleg hatott a kereskedelem, ipar és mezőgazdaságra egyaránt, melyet megérezte az összes lakosság, mint az egyes ember: a múlt megnyugtató, a jövő a legszebb reményekre jogosít.

Helyi és megyei hírek.

Adakozások az árvamegyeieknek. Az árvamegyei inségek javára lapunk szerkesztősége utján újabb a következő adományok folytak be: O. u. sovói takarékpénztár 7 frt 50 kr., Laczko János 15 frt 95 kr., összesen 23 45 kr. Ehhez hozzáadva a lapunk múlt számában kimutatott 237 frt 90 krt, összesen befolyt 261 frt 35 kr.

Vilmos főherceg f. hó 18-án Ujvidékre érkezett a pétervári tüzérség megvizsgálása céljából. A főherceg az „Erzsébet” vendéglőben volt szálláson. Tüzetesen megvizsgálta a tüzérséget s annak képzettsége felett meglehetősen nyilatkozta. Ujabb időben katonai körökben kiválóan nagy súlyt fektetnek Péterváradra s ez okból a közvélemény a főherceg utazását nagy fontosságúnak tartja. Szombaton a főherceg misét hallgatott az apácák kápolnájában.

Kinevezés. Koczkar Zsigmond helybeli ügyvéd, városunknak volt országgyűlési képviselője, Hódáságra kir. közjegyzővé nevezetett ki.

József napján a törvényszék, a járásbíró és az ügyvédi kar testületileg tiszteltgett Széchenyi József törvényszéki elnökét, hogy üdvözlőleveleket töl-máscolják.

Hírek az ügyvédség köréből. A szabadkai ügyvédi kamara közlése szerint Manojlovics György ügyvéd Szabadka székhelyrel és Drescher Ede ügyvéd Baja székhelyrel a kamara lajstromba folytatólág felvették; ellenben Szűcs József bajai lakos ügyvéd a kamara területéről Kiskun-Halásra, a budapesti kamara területére történt eltávozására, — Agoston István fekete-hegyi ügyvéd önkéntes lemondása, — Rudics Mihály zombori ügyvéd pedig elhalálózása folytán a kamara lajstromából kitöröltettek, s utóbb nevezett irodája részére Szakáll Adorján zombori lakos ügyvéd rendeltetett ki gondnokul.

Uj vasuti mérnökök. A m. kir. kereskedelmi miniszter az a. v. osztálymérnökségnek szervezését vette célba. Az erre vonatkozó szabályzatokat a miniszter már meg is állapította. Tekintettel ama fontosságra, a melylyel az államvasutak igazgatóságában, jelesen a pályafentartás bir, ezen szervezés az államvasutak igazgatóságát ez irányban is tökélyesíteni s a forgalom biztonságát emelni lesz hivatva.

A vármegyei történelmi társulat f. hó 20-án Schmausz Endre elnökle alatt választmányi ülést tartott, mely alkalommal a társulat folyó ügyeinek letárgyalása kapcsán az idei évi költségvetés, a közgyűlés határideje és annak tárgysorozata, állapított meg. Az ülés leglényegesebb tárgyát egyébként a monografia tervezetének s kivitelének megállapítása képezte. Ez ügynek tárgyalásánál a választmány tudomásul vette a vármegye közönségének átiratát s a monografiai tervezet és kivitel végleges megállapításával a saját kebeléből Iványi István társulati alelnököt, Grosschmid Gábor első titkár, dr. Dudás Gyula másodtitkár, Pozsonyi Béla pénztárost és Kozma László működő tagot bizta meg.

Jegyzői szigorlatok. Az ez idejéi tavaszi jegyzői szigorlatok — tekintettel arra, hogy a sorozási munkálatok miatt a bizottság tagjainak egyrésze egész április hó 10-ig az illető járásokban lesz elfoglalva — csak április hó közepé táján fognak megtartatni, s a közlelbi határnap felől az érdekeltek — kiknek száma eddig mintegy 15 — a jövő hó elején fognak értesítetni.

A zombori kereskedelmi iskola tanuló ifjusága mult vasárnap az intézet helyiségében március 15-ének emlékére ritka szép tünneplést rendezett. Az ifjusági matinéé tárgysorozatában a zene, ének, felolvasás és szavalás volt felkarolva, még pedig a következő változatos program szerint: 1. „Induló”, előadta az intézet zenekara. 2. „Himnusz”, előadta az iskolai dalárda. 3. „Talpra magyar” költemény, szavalta Leuk Antal III. éves tanuló. 4. „Elmélkedés a magyar szabadságharerról”, írta és felolvasta Brandecker Ferenc II. éves tanuló. 5. „Nemzeti ima”, előadta az ifjusági dalkör. 6. „Irma keringő” előadta az ifj. zenekar. 7. „Március 15.”, költemény, szavalta Köpkel Ernő III. éves tanuló. 8. „Potpourri”, előadta az intézeti zenekar. 9.

jának. Olyan volt, mint a sorsnak sok más mostohája, kiket az élet idő előtti megvénit s kiknek külseje napról napra jobban meghazudtolja éveiket.

Némán bántak egymásra s pillantásaik, mint a hegyesre kifestett vitörök, kerülgették egymást.

— Nem vártál, ugye? Nem bitted, hogy ebben az életben még találkozunk...? Azt gondoltad, hogy megszabadultál tőlem... tán remélted, hogy meghaltam... megöltém magamat utánad...? Igaz meghaltam, mert megöltél... de mikor esténként tán halálomért imádkoztál, nem jutott eszedbe, hogy az embernek lelke is van, mely még a halál után is felkeresi néha gyilkosát... hogy a multakat eszébe juttassa...
Clarisse önkénytelenül felugrott s szétterjesztett karokkal ösztönszerűleg a bölcse élé állt...

— Ne félted azt a kis porontyot... nem azért jöttem, hogy bosszút álljak...
— Mit akarsz hát tőlem...? kiáltott fel a kis asszonyka kétségbeesetten.

— Hogy mit akarok...? Eljöttem, hogy újra birjalak... mert te az enyém vagy. Eljöttem, hogy felidézsem a lelkedben azoknak a szép napoknak az emlékeit, amikor még sokkal szelidebb szavakkal szóltál hozzám...
— Hát nem elég, hogy egyszer leszámoltunk...?
— Te Clarisse, tán leszámoltál... hiszen neked könnyű volt... De én...
— Könnyű volt?
— Igen. Te csak nyertél, de engem... koldussá tettél... Gondolj csak vissza a multa és nézz reám... akkor tán megérted, hogy mi hozott vissza hozzád...
— Nem értem... nem akarom érteni... kiáltott fel szinte megriadva önmagától, dacosan odafordult az ablakhoz s kinézett a kertbe, hol langyos szellő szeliden himbálta a friss, zöld lombokat s vidám madarak ugárdoztak az alig serkedő pázsiton.

— Azóta újra megízleltem a szerelem mámorát... de mindig csak te rád gondoltam. Most folytatni akarom ott, ahol félben hagytuk... Még mindig szeretlek...

ujra szeretlek s akarom, hogy újra enyém légy... te mindenem...

Clarisse félenként húzódott meg az ablakfülkében. Segítségért akart kiáltani, de nem volt hangja, megnémította a rettegés.

— Igaz, hogy előbb is jöhettem volna, kerestelek is, de nem találtalak. Azóta sok minden történt. A napokban látatlanul erre jártam s láttalak bejönni a kapun. Te is látál engem... de persze nem ismertél reám! Tán valami éhes csavargónak néztél... s nem jutott eszedbe, hogy akkor, amikor mindenemet odadobtam te érted, te jártál kopott ruhában és rongyos cipőben, mint most én.

Clarisse erre a szóra kinosan összerázkódott. Dühében és fájdalommal szeretett volna sirni, de még ezt a kis elégtételt sem akarta megadni annak a halvány fantómnak, mely mint a multnak egy megsárgult emléke állt előtte. Összeszedte minden erejét és dacosan így szólt:
— Te is koldus voltál, én is... Ugyan mit is csinálhattunk volna ketten együtt?
— És ezt te kérdezed?... De elfelejtetted, hogy én nem voltam koldus, csak te tétél azzá... koldussá s nyomorulttá. Mikor elvesztettelek, ráléptem az elzúllás utjára s erről már csak én beszélhetek. Az ivásban kerestem vigasztalást, de hasztalan. Folyton s zuma emlékei kavargtak a fejemben s azt hittem, megőrülök. Meg voltam törve s nem tudtam dolgozni, elvesztettem hitemet az Istenben és az emberekben s nem tudtam imádkozni, nem tudtam szeretni. Éheztem és fáztam, nem volt lakásom s tünnepszamba ment, ha néha valami ocsmány bor- és pálinkagőzzel, fojtó füsttel teli lebuiban részeg napszamosok és facér, kendőzött leányok közt tölthettem az éjszakát. Nappal, mint a gazdátlan kutya, lesütött szemmel bandukoltam az utcákon s éjjel, míg mások aludtak, én virrasztottam és sirtam... gyáván sirattalak téged és sirattam magamat...

Clarisse halvány arcán egy könnyesepp pergett végig. Érezte, hogy annak a sötét árnyéknak igaza van s nem mert többé a szemébe nézni.

— Ez még nem volt elég. A sors végkép meg akart alázni. Egy este undorral és kétségbeeséssel eltelve

köboroltam valami külvárosi utcán. Találkoztam az apám volt házmeesterével. Észrevélenül el akartam surranni mellette, de egy gázlámpa halovány fényénél rám ismert és megszólított. Egy pillanatra feltámadt bennem a büszkeség s ráfordultam, hogy hagyjon nekem békét. De a becsületes ember nem tángított. A csipős hideg szél zizegve járta át vékony, rongyos kabátomat s ez észre tértett. Elmondtam neki mindent, ami velem történt. Megszánt és azt mondta, menjek vele haza. Ennyire jutottam... rászorultam az emberek szármalmára. Ebben a percben nyomorultabbnak éreztem magamat az utolsó koldusnál s hirtelen átköszött a fejemben az öngyilkosság gondolata. Elgondoltam, nem volna e jobb egyszerre véget vetni mindennek? De győzött bennem az élethez való ragaszkodás ösztöne... talán gyáva is voltam hozzá s megalkudtam a sorsral. Haza mentünk. Ott laktam nála és segitettem neki dolgozni. Dolgoztam ezzel a két kezemmel, mintha csak rá születtem volna. Lassankint fölébredt lelkemben az a tudat, hogy megszolgálom a mindennapi kenyeret, hogy nem élek mások kegyelméből, újra embernek éreztem magamat s kezdtem remélni, büszkeséggel eltelve gondoltam vissza emberfeletti szenvedéseimre. Fásultságom lassan fölegedett s mintha újra születtem volna, megkönnyebbültem néztem körül a világban. Egyszerre megakadt a szemem a házmeester leányán. Néztem s csodálkoztam, hogy addig észre nem vettem, hogy milyen szép. Megmozdult a szívem... de nem szerelem volt, ami megmozdította, csak aféle olthatlan szomjúság a kiapadt forrás, aféle tárgyaltalan vágyakozás valami ismeretlen után. Egyszerre egy régi elfelejtett érzés hurja pendült meg szívemben s egy pillanat alatt feltámasztotta lelkemben a te képedet; azt hittem, azt a leányt szerettem, pedig ő benne is csak téged szerettelek. Az örületnek egy csodálatos fajtája fogott el. Minden szavában téged hallottalak, minden mozdulatában téged láttalak... Karácsonykor a menyasszonyom lett, már a lakodalom napja is ki volt tűzve. Egy este a gazdám valami megbízást adott. Későn ballagtam hazafelé s almodoztam a boldogságomról. Egyszerre két alak közeledett felém. Az egyik ő volt. Bizalmasan kapaszkodott egy férfi karjába és szerelmesen autogott vele. Mikor

Március 15-én felolvasta Ernst Fülöp II. éves tanuló „Induló”-át, előadta az ifjusági dalárdát. A szép ünnepeken, az ifjuságon kívül az intézet felügyelőbizottsága részéről a közönség részéről is többen voltak jelen s az életpolitikai program révén bizonyára meggyőződhettek, hogy a fiatal intézetünk vezetése jó kezében van, hogy az ifjuság dicsőre méltó buzgalmat fejt ki az intézkedés szép és nemes munkájában.

Jóteknycélú táncestély. A zombori általános ipartestület zászólószentelési ünnepélyén résztvevő ifjuság f. évi április hó 18-án vagyis húsvét második napján a Vadászúrt szálló összes termeiben a felsővidéki inségesek javára jóteknycélú táncestélyt rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendező. Kezdeté esti 8 órakor. Beléptidj személyenként 1 zsebkönyv. Kezdeté 3 személyre 2 frt 50 kr, karzat 1 frt. Felülvezetésekközönnettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Kollár József ur és Mayer & Thum urak kereskedésében és este a pénztárnál. Rendezőség: dr. Fratricsevich Aszt Vince, elnök. Dr. Viesek András, jegyző. Siechermann E. Mihály, pénztáros. Schick Rezső, ellenőr. Brkits Bogdán, Burnach Márton, Czeizl József, Holczler Márton, Kretsmár József, Littvay Antal, Nevora Ferenc, Nevora József, Pastrovics Károly, Szajner Vilmos, Stebler Sándor, Sulok Ferenc, Zarubszky Gyula.

Hegyi Aranka Szabadkán. Farkasné Hegyi Aranka, a budapesti népszínház primadonnája két estén vendég szerepelt Szabadkán. Föllepett a „Párisi élet”-ben és a „Kis molnárné”-ban. A művésznő eme két szerepét a szabadkai közönség nagy tünnetesen használta föl. A színház természetesen mindkét alkalommal megtelt közönséggel s a nagy rokonszenv egyéb tünnetű nyilvánulásain fölül még egy művészi kivitelű ezüst koszorúval is meglepte őt a város közönsége, melyet nagy ováció mellett nyújtottak át.

Esküvő. Kovacsits Caesar kir. altágyész, ma tartja esküvőjét a helybeli róm. kath. templomban Horváth Irma kisasszonnyal, dr. Horváth Akos megyei altágyész nővérével.

Rigycán az árvamegyei inségesek számára — amint írják — szintén folyik a gyűjtés, melynek eredményeképp eddig 70 frton felüli összeg folyt be.

Március 15-ikét nagyobb fényvel mint valaha megünneplelte ez évben is Ó Kanizsa közönsége. D. e. 9 órakor Márton Mátyás fényes segédlettel engesztelő áldozatot mutatott be az irtalom Istenének az örökké emlékeztető 48—49-iki szabadságharcban hősileg elvérzett dicső honvédek lelkiüdvéért. A róm. kath. templom szorongásig megtelt az ellátásból, a helyi három olvasókör, önkéntes tűzoltó egyesület, temetkezési-egyesület s minden rendű és rangú felekezeti-közösség nélküli polgárokkal. Szentmise után a nagyvendéglő dísztermébe vonult a sokaság, hol dr. Tukats Ádám ügyvéd nagy tetszéssel fogadott, hosszabb beszédben méltatta a márc. 15-iki vívmányokat. Este Nagy Lajosnál 200 terítékű bankettet rendeztek. A díszes társaság lelkesült hangulatban a reggeli órákig együtt maradt. Sikertelt beszédek mondottak: Kosztyik János gyógyszerész, Katona Sándor tanító, Csuka Sándor közlekedési mérnök s két ízben dr. Tukats Ádám ügyvéd, dicsőítve, éltetve a szabadságot, testvériséget, egyenlőséget, Kossuth Lajost, a 48-as jelenlévő honvédeket stb. Laczko János tanító a felvidéki inségesek nevében emeli fel kérés szavát s alig néhány perc alatt 15 frt 95 kr adomány gyűlt egybe. Ez összeghez hozzájárultak: Laczko János tanító 1 frt, Hoffmann József tanító 1 frt, Sösi Antal Ferenc 1 frt, Harmath Mihály 1 frt, Borsós András 10 kr, Káray Ferenc 10 kr, Piri Bálint 1 frt, Hegedűs János 50 kr, Losonez Ferenc 30 kr, Apró János 20 kr, Iparos Olvasókör 2 frt, Csuka Sándor 50 kr, Wieden 50 kr, Singledy János 50 kr, dr. Tukats Ádám 1 frt, Tóth Pál 1 frt, Cservenitz János 20 kr, Ifkovits Antal 50 kr, Lipták Gyula 20 kr, N. N. 20 kr, Tóth István 30 kr, Nagy János 50 kr, Hevér András, Bognár Márkus, Cseszkó Sándor, Jubász Mihály, Fejős István, Kürthy János 10—10 kr, Dobó György 20 kr, Karácsonyi Pál 20 kr, Laczko Ferenc 25 kr, és Dukai János József földb. 1 frtot.

Uj rendőrfelügyelő. Az apatini járás rendőrfelügyelőjévé Hann Vilmos választották meg egyhangulag.

mellettem elmentek, elfordította a fejét, de azért biztosan tudom, hogy ő volt. „Nyomorult” — szóltam én oda tehetetlen dühömben s ökölbe szoritottam kezemet... A galleriára rám nézett... de nem szólt semmit. Még most is előttem van az a buta, piros ábrázata... szerettem volna rávetni magamat és összetörni nyomorult esonfajit, de összefutott előttem a világ, térdeim inogni kezdtek s mire magamhoz tértem, újra egyedül voltam... Betelt a pohár másodsor is, lebuktam a sötétségbe s most eljöttem hozzád, hogy te add vissza lelkemnek a világosságot... aki először elvetted...

A kis asszonyka némán hallgatta és merően bámult maga elé. Ha az a kis bölcső nem ringott volna előtte, tan vakon követte volna azt a szegény sötét árnyékok, ki úgy összezuzta a lelkét az igazság keserű szavával... de így felülkerekedett benne az anyaság szent érzése és titkon imádkozott a férje után, hogy jöjjön és vessen véget ennek a kínos helyzetnek...

— A férjem!... kiáltott fel hirtelen, szinte fuldokolva és sötét sejtelmek közt várta, mi fog történni...

— Annál jobb, legalább megismerkedünk valahára! — felelé a sötét árnyék, elszánt daccal s odafordult az ajtó felé.

Másnap gyászba borult a kis fészék. Clarisse kislányt szemekkel, fekete ruhában virrasztott a bölcső felett. Nem is látta, hogy megint ragyogó napfény áradt be az ablakon s tünderújjával bearanyozta a szoba minden zugát. Sorra jöttek ismerősei, barátai, hogy vigasztalják; de senki sem sejtette, hogy az a megtört asszonyka nem a férjét gyászolta, hanem azt a bágyadt tekintetű halvány fantómát, aki ő miatta földönfutóvá lett és mikor már nem bírta tovább, boldogult az az embert, aki két-szer is kikapta kezéből a boldogság habzó serlegét.

Ambrózovits Dezső.

Dr. Drakulits Pál, Zombor város képviselője, a képviselőház most folyó felirati vitája alkalmával hosszabb beszédet mondott, természetesen az Apponyi párti felirat mellett. Maga a beszéd nem volt képes felmelegíteni a házat s nagyjából általánosságok körül mozgott; az ellenzéki sajtó Drakulits fellépését kedvezően fogadta s hasznavehető tagot vél benne felalálni.

Eljegyzés. Farnbach Péter nagybirtokos eljegyezte Apatinban Weindl Mór nagybirtokos leányát, Anna kisasszonyt.

Március 15. A feketehegyi „Polgári olvasókör” — mint már előzetesen jeleztük — ez évben is megülte március 15-ikét. A kör helyiségére már reggel kitűzték a nemzeti trikolor, délután 2 órakor pedig mozsarak dörgésével üdvözölték a nagy napot. A tulajdonképeni ünnepély délután 5 órakor kezdődött. Nem volt oly látogatott ez alkalommal ez ünnepély, mint a megelőző éveken. Ezt ugyan nem annyira az érdeklődés hiányának, mint inkább az egész nap szakadó esőnek és a legközelebbi választási mozgalmakból fennmaradt érzékenykedésnek lehet tulajdonítani. Az ünnepélyt a helybeli polgárokból rögtönzött dalárda Kölcsey „Hymnus”-ával nyitotta meg. Az alkalmi szónoklatot Papp József ottani ev. ref. s. lelkész tartotta, melyet a közönség nagy tetszéssel fogadott. Majd Kovácsy Antal eljenzés kísérete mellett szavalt Tóth Kálmán „Előre” című költeményét. Ennek végeztével ismét a helybeli rögtönzött dalárda szerepelt, előadván Vörösmarty „Szózat”-át. Estve 7 órakor ugyancsak a kör helyiségében társasvacsora rendeztetett. A második fogásnál Tóth Sándor helybeli ev. ref. lelkész a királyért emelt poharat. E pohárköszöntő a társaság felállva hallgatta. Ezután Bakay Károly éltette előbb Kossuth Lajost, majd az ünnepélyen szereplő egyéneket. Papp József s. lelkész pedig az ünnepélyen és közvacsorán résztvevő nékört tritette poharát. Vacsora után a termet rögtön átalakították táncteremmé, s a közönség tánc kedvelő része, Vince, topolyai zenekara mellett igazi nagy kedvvel járta éjfél után egy óráig; a mikor a nök eltávoztván, a férfiak magukba maradván mulattak reggelig.

Március tizenötödikét Baján az idén is kegyelettel ünnepelték meg. Délelőtt szent mise volt, melyen az 1848/49-es honvédegyet tagjai testületileg vettek részt. Este a polgári olvasó egyesület társas vacsorát rendeztek.

A mértékhitelítő hivatal szervezni akarják minálunk, még pedig a szegedi mintájára. Ez ügyben a rendőr-főkapitányság átiratot intézett nemrégiben Szeged város polgármesteréhez, melyben értesítést kér arról, milyen a szegedi mértékhitelítő hivatal szervezete. Szegedről a napokban már elküldték az értesítést a hivatal szervezőjére nézve. Erre aztán az egyik szegedi újság megjegyzi, hogy az átiratban minden rendin van, csak egyet felejtettek ki belőle: azt, hogy ott 4000 drb. hordó hónapokon át várta a hitelesítést, mert a szegedi hitelesítő hivatalnak nem volt víze hozzá. Így hát még se lehet mindenben a szegedi mintára szervezni a miénket, mert akkor nekünk se lesz hozzá vizünk és nekünk is lesz 4000 drb hordó restanciánk.

Halálozás. Dulóssy Ignác, széles körben elismert ó kanizsai tanító, f. hó 12-én életének 68 ik, ó kanizsai tanítóskodásának 41-ik évében, hosszas szenvedés után meghalt. 13-án történt temetésén a jó Néci bácsinak csaknem az egész — általa felnevelt — ó kanizsai népség jelen volt. A tanító-testület elhunyt tagja ravatalára díszes koszorút helyezett.

Telefon Szabadkán. A múlt héten érkezetelt tartottak Szabadkán a város területén fölállítandó telefon ügyében. A kereskedelmi minisztérium megbízottjaiképp Vater József és Kakulay Károly posta-távirda építésmérnökök voltak jelen. Jogérvényesen és kötelező erővel 27 állomás létesítésére lettek nyilatkozatok aláírva, és pedig Szabadka város részéről egyelőre öt állomásra (városháza, közbizalmi, járlatkiadó hivatal, tűzország és főorvosi lakás). Most tehát már csaknem bizonyos, hogy a fölállítási terve keresztülvitetik.

Országos vásárunk (márc. 20 és 21-én) az előző vásárokhöz képest igen népes volt, a miben nagy része volt az utóbbi szép tavaszi napoknak is; az utak kissé megjavultak s a vidéki közönség könnyebben férhetett hozzá a vásárhoz. Meglehetősen nagy volt a forgalom a lóban és egyéb barmokban; iparcikkeink is átlag szép kelendőségnek örvendtek.

Az ibolyák hónapja. A virágos tavasz már a március hóban szokta előre küldeni foglalól a kicsi kedves ibolyákat. De az idei március úgy viselte magát, hogy ezek a kis virágocskák sehogy se tudtak megjeleni; havazott, hideg eső esett, dideregő szél vágatott végig a bokrokon, fákön és így az ibolya késétt. Pedig itt lenne már az ideje, mert hiszen az a meleg-ágybeli rokona, amelyet egy vén anyóka már vagy egy hónapja árulgat az utcasarkokon, úgy sem az az igazi, amelyiket mi várunk. No de úgy látszik, hogy most már végre-valahára megembereli magát a mi márciusunk, mert hiszen még a zombori vásáron is szép, napos, tavaszi idő járta s így a kis virágocskák előbújhat már bátran, nem kell félnie, hogy lefagy a kis ajka. Pár nap múlva már a kis parasztyerekek is hordozzák a tavasz első virágát árulgatni. Csak aztán meg ne csaljon bennünket ez a hamis március!

Egy ügyvéd, akit köröztek. Lapunk egyik multkori számában irtuk, hogy a szabadkai kir. törvényszék körözött egy Merényi Árpád nevű ügyvédet. És most már arról értesítenek bennünket, hogy sikertelt kézrekeríteni a körözöttet. Merényi Árpád kecskeméti születésű, 38 éves s pár évvel ezelőtt Szabadkán telepedett le s ügyvédi irodát nyitott. Ott azonban a mult évben több rendbeli sikasztás miatt a törvényszékkel meggyilt a baja s míg ellene a vizsgálat folyt, ez év elején Szabadkáról nyomtalanul eltűnt. Ettől fogva azután nem hallottak róla s mivel feltalálható nem volt, a szabadkai törvényszék körözését rendelte el. A körözvényben közölt személyleírás után Budapestben ráismertek s értesítették a rendőrséget, mely Merényit le is tartóztatta. Át fogják adni a szabadkai kir. ügyésznek.

A tavasz divatja. Valahányszor divatról szólnunk, mindig oda kell gondolnunk a nőt is; mert a divat már Éva anyánk óta is csak a nő kedvéért csinálódik és ha egyszer nő nem lenne a világon, bizonyos, hogy a divatot is csak a történelmből ismernők. De mert asszony mindig lesz, ergó a divat is örökké él. Az idén — akárhogy rémtüldöznek tőle a férfiak és apák, — bizonyos, hogy a selyemszövetek a nőknek különös kegyeltjei

lesznek. Láthatjuk minden árnyalatban, de kizárólag mintázott kivételben, u. m. keskeny vagy széles sávokkal, pettyes, félhold, csillag vagy elszórt virág-dessinnel, melyek előtt teljesen háttérbe szorulnak a sima szövetek. Ami a színeket illeti, itt már valóban nehéz lenne megállapítani, melyik a hivatalosan elfogadott divat-szín, mitűnt a „csak” ötven egynéhány a „legújabb” s „legdivatosabb”. Annyi bizonyos, hogy a szürke, drap- és lila színek majd minden árnyalata képviselve van, tehát divatszínnek is lesznek: a sárgás színekben „Madère”, „Trontignon” és „Champagné” e három nemes borfaj neveivel találkozunk míg a szürke színeknél az ércek a platina, acél és aluminium játszanak szerepet. És nehogy kétségbe vonhassuk az „országos” szövevényeket, erről szintén gondoskodott a divat, amennyiben világosabb színben tartott zöld „vert russe” is található a műsoron. Ami a selyem öltözékek faconját illeti, ez még a jövő titka, mely azonban a hölgyekre kedves meglepetés lesz. Minden titoktartás dacára azonban annyit mégis elárulhatok, hogy a selyem öltözékek fődíszét a „szalag” fogja képezni, hogy a csokrok ismét alkalmazást nyerne, hogy selyem „visit-toilette” uszály nélkül nem is képzelhető és hogy az uszály megbuktatására irányított minden igyekezet — fájdalom — ismét sikertelen maradt.

A zentai hölgyek táncmulatsága, melyet a felvidéki inségesek javára rendeztek, tisztán 715 frtot jövedelmezett.

Mikor a pincér szerelmes. Akárcsak valami rémdráma vagy valami szenzációs regény hőse, olyan tettet művelt a napokban egy ó-becsei pincér. Az ottani Engelman-féle vendéglő fröccs-jeit és kapucinereit hordta napról napra a szomjazó vendégeknek s e mellett az unalmas mesterség mellett a szíve lángra lobbant. Beleszeretett a vendéglősné hugába. Az elmúlt napokban három kamelia csokorral kedveskedett imádottjának. Ez pedig a csokrokat egy kereskedő inasnak ajándékozta. Emé eljárás annyira felingerelte a féltékeny szerelmet, hogy elhatározta, mikép megöli a szíve bálványát meg önmagát is. Revolvert vásárolt, holmiját eladta és pénzt elszórta. Egy asztalhoz ült s várta míg a leány kijön. A mint a leány a termen áthaladt, gyorsan felugrott, magához szorítá őt s a revolver csövét fülbe tartva, elcsütö. Azaz elcsütötte volna, de az nem akart duranni. Másodsor is ráfogta, de újból esütőtörköt mondott. Harmadsor saját mellének szegezte, nagyot rántott a ravaszon, de az csak percegett. Talán még negyedszer is szerencsét próbál, ha a korcsmából betuduló emberek a vérengzőt szándékában meg nem akadályozzák. Az urfit szépen betették a dutyiba s a revolvért vizsgálat alá vették; kiderült, hogy a ravasz szerepe rövid volt s így nem érthette elég jól a történeteket. Így a rossz revolver két életet is megmentett.

Állami tisztviselők lakbérére. A zombori állami tisztviselők mozgalmat indítottak, hogy ez illetményeik szabályozásáról szóló törvényjavaslat egyik szakaszát olyképen módosítsák, hogy Zombor város ne az utolsó (harmadik), hanem a második lakbérösszeállításba kerüljön. Ebben a tárgyban Széchényi József kir. törvényszéki elnök elnöklése alatt e hó 25-én délelőtt 10 órakor a kir. törvényszék elnöki termében az összes itteni állami tisztviselők értekezletet tartanak.

Agyonuzta a gőzhajó kereké. Baján történt a napokban a szerencsétlenség. Folyó hó 16-án d. u. Papp Pál, Németh János, Krikovszki István és Szuhogyi Antal molnárok 82 zsák búzával terhelt ladikkal haladtak a Dunán fölfelé és az ottani gőzhajó állomási kikötő hid után egy uszályhajó közepénél megálltak, mert a „Budapest” személyszállítóhajó érkezését jelezték. A kikötőhid mellett egy teherszállító hajó állt, mely hogy az érkező gőzönsnek helyt adhasson, a kikötőhidet elállította. Az érkező „Budapest” hajó megállni volt kénytelen s akkor látta a hajó kapitánya, hogy terhelt ladik áll az uszály mellett, miért is a hajó orrát jobbra az állóhid felé hajtatta, de mivel a hajó orra a kikötőhidba ütődött, annak hátulját a víz és az orr ütődés az uszály mellé csapta, ami által az ott álló ladik felborult. Szuhogyi Antal fejét a hajókerék boltozata az uszályhoz nyomta, úgy hogy azonnal szörnyet halt, agyveleje az uszály oldalára freccsent, hullája pedig elmerült. Társai a kerék boltzatot előtt lévő gerendába kapaszkodva menekültek. Ha a molnárok a hajójelzésre hátra eresztik ladikkukat az uszály után, a szerencsétlenség nem történt volna meg.

Keresik a tolvajt. Még csak legényszámba se vették, alig hogy fölcserpődött és már rá szolgált Stemmer Mátyás a büntetőtörvénykönyv egyik §-ára. Lopott és hogy e miatt hűsölnie ne kelljen, hát szépen elinált. A zombori kir. törvényszék azonban kibocsátotta a napokban a körözvényt, mely szerint az alig 17 éves, nőtlen, róm. kath. legényke, kinek „termete alacsony, arca tojásdad, szeméi kékek, szemöldöke szőke, orra szabályos, szája rendes, haja szőke, fogai épek,” elfogandó, s a zombori kir. ügyészség kezeibe szolgáltatandó.

A szabadkai színházat a jövő ildényre a szintgyi bizottság javaslatára ismét Csóka Sándornak adták ki, aki az ideai saiont e hó 20-án fejezte be. — Csóka Sándor társulatával Szabadkáról Nagy-Becskerekre megy.

Művészet és irodalom.

Jankó János. A Kalotaszeg magyar népe. Néprajzi tanulmány 11 tábla rajzzal és 1 térképpel. Budapest. Az Athenaeum kiadása. 230 lap. Ara 2 frt. — Magyarország magyar népeinek jelen élete, ethnografiája eddigéle sem az egész országra, sem annak egyes vidékeire részletes kutatás tárgyát nem képezte. Szerző e kötetben hazánk egy kis részének, a Kalotaszeg harminchárom falujának néprajzi leírását nyújtja; belefoglalva abba a népet minden nyilvánulását, jelenségét, a topografiai elnevezéseket, azok népies és tudományos magyarázatát, a falvak leírását, a templomok magyar díszítését, a ház felépítését, a ruházatot, a táplálkozást, a szilési, lakodalmi és temetési szokásokat, a keresztény ünnepek megünneplését, egyéb népszokási sajátosságokat és babonákat. Külön tárgyalja a híres kalotaszegi házi nő iparnak (varrottas) történetére vonatkozó adatokat. A hű felvételek után készült rajzok emelik még e minden tekintetben érdekes, és melegen ajánlható mű becsét. Megrendelhető a kiadóhivatalban, valamint bármely hazai könyvkereskedés útján is.

Közgazdaság.

Vetések állása márc. 6-tól. A földmívelésügyi minisztérium hivatalos adatai alapján a következőket közli: A március hó első felében lehullott nagy tömeg hó, az utóbbi napokban beállott enyhe időjárásban az alföldi részeken általában és a felvidéki vármegyékben részben elolvadt. A kedvezőtlen időjárás — melyet a gyakran változó időjárás több helyen nagyon megviselt volt, sőt helyi-élel-közben részben tönkre tett — újból éledni kezd; néhol már szépen gyarapodik, főleg a gabona, mindazáltal a vetések ma is vidékenként nagyon különbözően állanak. A repce több helyen egészen kiveszett, őszi árpaiban és rozsban is kisebb mérvű kár mutatkozik; buza leginkább a száraz fagyoktól szenvedett. — Az alföldi rónákon, nevezetesen a Tisza-Maros szögén és Bács-Bodrogh vármegyében az árpa és zab vetéssel még március elején nagyjából elkészültek; újabbban ismét, főleg a homokos részeken, a gazdasági munkálatok: szántás és vetés megkezdődtek. A korán vetett tavasziak csiráznak s ha az idő állandóan kedvezni fog a vegetációnak, szépen kikelhetnek. Takarmányművek szórványosan fogytán vannak; szalma már több helyen hiányzik. Burgonyában és takarmányrépában sok kárt észlelhetni; egy része teljesen elrothadt, még az alföldön is. A felvidéki vármegyékben a múlt évi rossz termés következtében is a burgonya rothadása csak tetézi a bajt, kevés maradt vetőmagnak.

Szerkesztői üzenetek.

A „Fénykép” című cikket erősen tendenciosus jellegénél fogva nem közöljük. Túl éles, maró satírája sokkal inkább bánatna másokat, mint a hogy tényleg megérdemelték.

B. J. K. Budapest. A versikét a közlők közé soroztuk. A kért száma vonatkozólag áadtuk levelét a kiadóhivatalnak, a hol kétségkívül teljesíteni fogják legközelebb a kérélmét.

B. B. A patin. Legutóbbi levelezőlapján fölött kérdésre vonatkozólag lapunk mai számának hirovatában megtalálja a választ.

Naptár. Március.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
22 Kedd	Oktávián vt.	Kázmér	10 Kodrát és t.
23 Szer.	Géza, Ottó hv.	Géza, Eberh.	11 Szofrón pk.
24 Csüt.	Gábor főangy.	Gábor	12 Teoph.
25 Pent.	Gyüm. o. B. A.	Gyüm. o. B. A.	13 Nikéfor

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

196. sz.
tkvi 1892.

Hirdetmény.

Parabuty község telekkönyvi betétei az 1886. évi XXIX. t. c. és az 1889. évi XXXVIII. t. c. értelmében elkészítettén, és a nyilvánosságnak átadtván, ez azon felszólítással tétetik közzé, hogy:

1. Mindazok, akik az idézett törvény 15. és 17. §-ai alapján — ide értve ezen §-oknak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — valamint az utóbbi törvény 7. §-ához képest eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutatják, e végből törleli keresetüket;

azok pedig, kik teherátvitellel az 1886. évi 29. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. évi 38. t. c. 17. §-a alapján mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1892. évi szeptember hó 1-ső napjáig bezárólag a hódásghy kir. járásbíró-ág mint telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indítandó törleli és egyéb keresetük 3-ik személyek, akik időközben nyilvánkönyvi jogokat szereztek, hátrányára nem szolgálhat.

2. Mindazok, akik az 1886. évi 29. t. c. 16. és 18. §-ai értelmében, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, irásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis szintén 1892. évi szeptember hó 1-ső napjáig bezárólag ezen telekkönyvi hatósághoz benyújtják, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk figyelembe vétetni nem fog.

3. Mindazok, akik a fentebbi 1., 2. pontokban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, az e tekintetben való felszólalásukat tartalmazó kérvényüket ezen telekkönyvi hatósághoz hat hó alatt, vagyis 1892. évi szeptember hó 1-ső napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulva után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, kik a betétek szerkesztésére kiküldöttnek eredeti okmányokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket ezen telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíró-ág mint telekkönyvi hatóságnál.
Hódásghon, 1892. évi február hó 25-én

Justos Lajos,
kir. járásbíró.

3—3

Valódi angol férfi- és gyermek-sapkák.

JELENTÉS.

Hogy több oldalú felszólításnak eleget tegyek, nem kimélek semmi áldozatot, hogy

HABIG P. C. bécsi és berlini cs. és kir. kalapgyárosok

és a legfőbb udvari szállítókon kívül

Cooksey & Co. London 14—15 Bennet Street

első rangú kalapgyárosok gyártmányából a közelgő tavaszi és nyári időnyre mindennemű különlegességű férfi- és gyermekkalapokban, nemkülönben selyem és atlasz cilinderekben legnagyobb választékú

állandó raktárt

beszereztek és ennél fogva a legkényesebb igényeknek is megfelelhessenek.

Amidőn ezen körülményt a nagyérdemű közönséggel tudatni bátorodom, azon alázatos kérelemmel járulok, hogy engem ezen új vállalatomban támogatni kegyeskedjék, miután ezen új vállalatom által a nagyvárosból való megrendelés, mely rendszerint kellemetlenséggel jár, teljesen mellőzhető.

Egyben tudatom a n. é. hölgyközönséggel, hogy az ez idei legújabb divatu felöltök, nevezetesen: **köpeny, Jaquetta, burkony (Radmantel), Cap,** selyem, csipke és gyapjuszövetekből — gyermekek számára is — legnagyobb választékban megérkeztek.

Magamat a n. é. közönség kegyeibe ajánlván, maradok teljes tisztelettel

Kaufmann S. utóda

Zombor, Tarczay-fele házban.

2—2

Férfi és női selyem, lüster, vászon porköpenyeg.

Egy jó házból való fiu tanoncul azonnal felvétetik Mayer és Thum fűszerkereskedésében Zomborban.

1526. szám.

kg. 1892.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásba kebelezett Csonopla községében leköszönés folytán üresedésbe jött és 300 frt fizetéssel egybekötött irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy felszerelt kérvényüket f. évi április hó 10-éig alulírt szolgabíró-ághoz nyújtják be.

Zombor, 1892. március hó 20-án.

Főszolgabíró helyett:

Dr. Széchényi Tamás,
szolgabíró.

55. sz.

M. B. 1892.

A „Jegricska felső lecsapoló társulat” miniszteri biztosától.

Árlejtési hirdetmény.

A „Jegricska felső lecsapoló társulat” miniszteri biztosa által ezennel közhírré tétetik, hogy a társulat csatornáira tervezett 26 drb hid felépítésének biztosítása céljából 1892. évi március 30-án, délelőtt 9 órakor Zombor városaházának tanácsstermében irásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Bánatpénzzel 500 o. é. forint teendő le. Az irásbeli zárt ajánlatokban az ajánlattevő neve, polgári állása, állandó tartózkodási helye, továbbá a hidak falazat köbmétereje után számított ajánlati összegár számmal és szóval is tisztán kiírandó és a felet meghatározott bánatpénz készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban okvetlenül csatolandó.

Az ajánlatok alulírt miniszteri biztosnál (Zomborban) f. évi március hó 30-án reggeli 9 óráig nyújtandók be és az árlejtési feltételek s műszaki okmányok ugyanott betekinthetők.

A hidak építése a felszólítástól számított legkésőbb 7 nap alatt megkezdendő és az összes hidak építése 1892. évi június 1-éig befejezendő.

A vállalati ár 10% visszatartása mellett, minden teljesen elkészített hid után ki fog a munkavezető kulturmérnök által kiállított kereseti kimutatás alapján utalványoztatni.

Zomborban, 1892. évi március 19-én.

Koczkar Zsiga,
miniszteri biztos.

Eredeti magról termelt első évi termésű

olasz kendermag
kapható métermázsanként 20
frtjával Sárospatakon

Láczay László
földbirtokosnál.

*—12

Kívánatra minta küldetik.

Zombor, 1892. Bittermann Nándor könyv- és tányvendéjéből

99. szám

1892.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a titeli kir. járásbíró-ág 2892. számú végzése által E. Grünwald utóda újvidéki lakos javára Nesin Uros felső-kovili lakos ellen 210 frt tőke, ennek 1891. évi augusztus hó 1-ső napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 57 frt 20 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 327 frtra becsült lovak, kocsik, kukorica és egyéb ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 599/1892. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes lakásán Felső-Kovilon leendő eszközölésére 1892. évi március hó 26-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerinti lesz kifizetendő.

Kelt Titelen, 1892. évi március hó 15-én.

Vigh Aladár,
kir. bir. végrehajtó.

1063. sz.

tkvi 1892.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szűts Imre bogojevai lakos végrehajthatónak Velker György kulai lakos végrehajthatást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbíró-ág) területén lévő, Bogojeva határában fekvő, a bogojevai 453. számú betétben Velker György tulajdonánál felvett és az A. I. sorszám alatt bejegyzett 2810. helyrajzi számú 1022 □ öl térnagyságú legelő, a 2. sorszám alatt bejegyzett 2811. helyrajzi számú 22 □ öl térnagyságú házszámnélküli telek és 3. sorszám alatt bejegyzett 2812. helyrajzi számú 2 hold 348 □ öl térnagyságú szántóföldre összesen az árverést 463 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892-ik évi május hó 19-ik napján délelőtti 10 órakor Bogojeva községaházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 46 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszoigáltatni.

Kelt Zomborban, 1892. évi január hó 31-én.

A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság

Báics Lyubomir,
kir. trvszéki biró.

Prigl.-Szt.-Iván községében nagy mennyiségben kaphatók

tölgy-ducok

melyek 2 méter magasak és 10—12 centiméter átmérőjűek. Ára darabonként 50—60 kr o. é. Kaphatók

OTT VENDELNÉL.